

Herning
Kommune

Klimatilbud til Herning Kommunes skoler

Herning Kommune har en lang række tilbud, som du kan benytte dig af i din undervisning. En undervisning der med udgangspunkt i natur og miljø kan danne rammerne for en lang række tværfaglige undervisningsforløb fra 0. – 10. klasse.

Disse sider giver en lille introduktion til nogle af de muligheder, der er pt. er udarbejdet i forbindelse med kommunens vision om Klimaundervisning i Hernings skoler.

Aktiviteterne til skolerne bliver løbende udviklet, så følg endelig med på:

www.herning.dk/klima

Klimakampagne "1 ton mindre" i Herning

Herning Kommune vil være med til at begrænse klimaændringerne. Derfor deltager kommunen i den landsdækkende kampagne "1 ton mindre", som sætter fokus på at få alle borgere til at udlede 1 ton CO₂ mindre om året.

I den forbindelse vil vi gerne opfordre skolerne til at være aktive omkring undervisning og aktiviteter i forbindelse med klimaændringerne.

- Børnene er fremtidens voksne borgere og fremtidens klima bliver deres vilkår. Derfor er det vigtigt, at også børn og unge får fokus på at være med til at begrænse CO₂ udledningen.

I forbindelse med kampagnen vil der være en række aktiviteter og arrangementer også for skolerne. Se mere om kampagnen på www.herning.dk/klima

Vi hører gerne fra dig!

Ligger du inde med et rigtig godt undervisningsforløb eller links til hjemmesider, hvor der er temaer, der har relation til undervisningen om CO₂, så send os endelig en mail, så vi kan informere andre om det via vores hjemmeside. Vi hører også meget gerne, om de tiltag I har lavet, så vi kan fortælle resten af kommunen om det på kommunens hjemmeside.

I er også meget velkomne til at give besked om spændende og relevante besøgssteder og virksomheder som I har et godt samarbejde med omkring jeres undervisning. Tag endelig også kontakt til os, hvis I har brug for inspiration eller kontakter til besøgssteder og ressourcepersoner i kommunen.

Skriv til Naturvejleder Kristen Sneftrup på skaks@herning.dk eller ring på tlf.: 2067 4151 eller biolog Dorte Langborg-Hansen på ngodl@herning.dk eller ring på tlf.: 9628 8154.

1. Undervisning

Lær om hydrogen og brændselsceller med Hydrogen Harry og mini (4. – 10. klasse)

Underviser du i brint og brændselsceller?

miniHYDROGEN har udviklet et **gratis** undervisningsmateriale til undervisning i brint / hydrogen og brændselsceller. Undervisningsmaterialet indeholder alt hvad du som underviser behøver, for at undervise i brint / hydrogen og brændselsceller på folkeskole niveau. Læs mere på www.minihydrogen.dk

Undervisningsforløbet underbygges af kursusforløb for lærerne.

klimakaravane

Lokal klimakaravane (6. – 10. klasse)

Den lokale klimakaravane kommer til at indgå som et tilbagevendende klimaforløb for alle 8. klasserne i Herning Kommune.

For at sætte størst mulig fokus på klimaproblemerne, skal eleverne sættes i situationer, hvor de får en masse informationer om forbrug af energi, og konsekvenser af det. Har de handlemuligheder?

For udskolingen laves en mobil enhed fyldt med undervisningsmaterialer og hands-on-aktiviteter, der besøger skoler med afgangselever. Der er undervisere med.

Eleverne bliver sat i en række situationer, hvor de skal pege på fremtidens muligheder for at leve på en måde, der både sikrer os energi og ikke forværrer klimasituationen.

Det vil være et væsentligt skub til undervisningen og debatterne på skolerne at få et professionelt indslag til videre arbejde om klimaet.

Den landsdækkende Klimakaravane har en hjemmeside, hvor der er rigtig mange gode ideer lærerne kan hente inspiration fra. De har inden besøget fået et oplæg på et møde med Klimakaravanens personale.

Den lokale klimakaravane vil støtte Grønt Flag, og vil give skolerne i Herning Kommune et ordentlig ryk frem i undervisningen af klimaproblemer. Eleverne vil få stor indsigt, og afklare deres holdninger til problemet.

Læs mere på www.klimakaravane.dk, hvor du også kan finde inspiration til, hvordan du sætter fokus på klimaforandringerne i din undervisning.

Klima-ambassadører (5. – 10. klasse)

Få tjekket dit CO₂-forbrug af Klima-ambassadørerne.

Eleverne i Herning uddannes til Klima-ambassadører, hvor de får udleveret et diplom. CFU kobles på med efteruddannelse og opbygning af undervisningsmaterialer. Herefter åbnes der op for muligheden for, at Klima-ambassadør tager ud og undersøger samt giver gode råd til konkret tiltag hos virksomheder, offentlige bygninger, fritidsaktiviteter o. lign. Klima-ambassadøren skal give børnene en bevidsthed om, at deres viden også er vigtig og anvendelig udenfor skoleverdenen.

Intern konkurrence hjemmene imellem (0. – 10. klasse)

Eleverne tjekker deres eget forbrug og foretager derefter nogle sparetiltag. Forslag til emner kunne være:

- Besøg miljømesse/inspirationsmesse, få mobile klimaudstillinger ud på skolen til inspiration eks. fra klimakaravanen, WWF – verdensnaturfonden mv.
- Undervisnings materiale der bearbejdes
- Konkurrence hvor eleverne tjekker forskellige forbrugsområder i hjemmet – el, vand, varme, brændstof til transport, affaldssortering (grønt flag)
- Der udleveres diplom til alle og der kåres en vinder pr. skole.
- Forslag om måleperioden foretages gennem længere tid fx 3 mdr. herefter iværksætter barnet nogle spareforslag. Der udarbejdes en kontrakt mellem barnet og forældrene. Halvdelen af den besparelsen husstanden opnår, tilfalder barnet i kontanter som motivationsfaktor.

Den fælleskommunale Klimakonkurrence, inspireret af LEGO-league (0. – 10. klasse)

Kvalifikationsrunde

Der udarbejdes konkrete klimarelaterede opgaver indenfor forskellige kategorier. På baggrund af dette finder hver skolerne en klasse/ et hold, der skal gå videre til finalerunden. Opgaverne der arbejdes indenfor kunne være: opfindelser, grøn energi, spareråd, energibesparende madlavning, 0-energihus, solenergi osv. Eksempler på konkrete opgaver kan være: bevare en isklump frossen i længst tid, kog vand CO2-neutralt.

Finale

De kvalificerede klasser/hold går videre til en finale der afholdes i på AU-HIH.

Konkurrencen vil indeholde elementer af opgaveløsning, teori, formidling, samarbejde. Der nedsættes eksterne dommerpaneler bestående af repræsentanter fra DI, DN, HIH, pensionerede faglærere, virksomheder som arbejder med eksempelvis brintteknologi, Mediehuset Herning o.lign.

talk KLIMA og act KLIMA med Dansk Røde Kors

Formål: At give eleverne en forståelse for klimaforandringer og deres menneskelige konsekvenser i udviklingslandene.

Er det okay at gå i krig for rent vand? Og hvem skal hjælpe klimaflygtningene?

Magasinet *talk KLIMA* hjælper eleverne til at diskutere de svære spørgsmål og udfordrer dem med test og dilemmaøvelser. I magasinet møder eleverne også de mennesker, der på egen krop oplever konsekvenserne af den globale opvarmning, blandt andre Deasy fra Indonesien og Korosho fra Etiopien.

Der er lavet et tema om klimaforandringer på skolesitet skole.drk.dk. Her kan eleverne få mere information og flere casehistorier. Der er også en lærervejledning til magasinet med øvelser, som knytter sig til magasinets indhold. Øvelserne kan bruges enten enkeltvis eller indgå i et tværfagligt forløb om klimaforandringer.

Miljømusen Naturligmus (0. – 2. klasse)

Miljømusen Naturligmus udbreder emner om klima og bæredygtighed til skolernes mindste klasser. Det er Miljømusen Naturligmus' hovedformål at bevidstgøre børnene om livsstilsforhold i deres nærmeste omgivelser og åbne deres øjne for, at de selv har indflydelse på dem – kan ændre dem hvis det er nødvendigt. Ændringer skal komme fra børnene og de voksne - nedefra. Kun på den måde kan institution/skole udvikles i en bæredygtig retning. Ved at tage udgangspunkt i det helt nære omkring børnene kan igangsættes nogle læreprocesser, der kan kvalificere børnene til deltagelse i samfundets demokratiske processer og give dem handlekompetence.

Undervisningsmaterialet er udarbejdet af Forum for Miljøundervisning. Se mere på:

<http://www ffm.dk/Projekter/Webmus/index.htm>

Julegave-eventen (0. – 10. klasse)

Herning kommune uddeler julegave til alle forældre i kommunen. Foregår ved, at eleverne før juleferien får udleveret en gave, hvori der ligger et afkrydsnings/udregningsark, hvor barnet sammen med forældrene ved simpel afkrydsning/udregning kan finde besparelser i hjemmet på f.eks. 1000 kr. Laves professionelt i flot udgave.

Eksempler på besparelsesforslag til hjemmet:

1. Skift til sparepære
2. Check at køleskab/fryser er A-mærkede, hvis ikke: Skift!
3. Lad mig cykle/gå i skole
4. Begræns brugen af tørretumbler

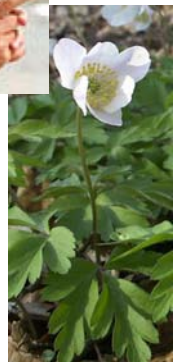
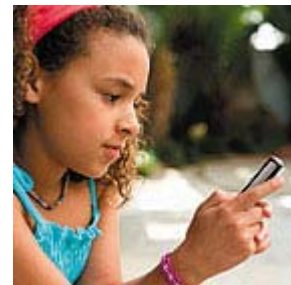
På pakken skal stå "Fra Herning Kommune og _____ (barnets navn) til Mor og Far"

Børn filmer naturen (4. – 6. klassen)

'Børn filmer Naturen' sætter fokus på klimaændringernes betydning for naturen. Her får kommunens unger mulighed for gå på jagt med mobiltelefonen efter forårstegn der ses tidligere end normalt eller nye dyrearter, for Danmark oversvømmes i disse år af dyrearter, som man hidtil har skullet rejse til Sydeuropa for at finde.

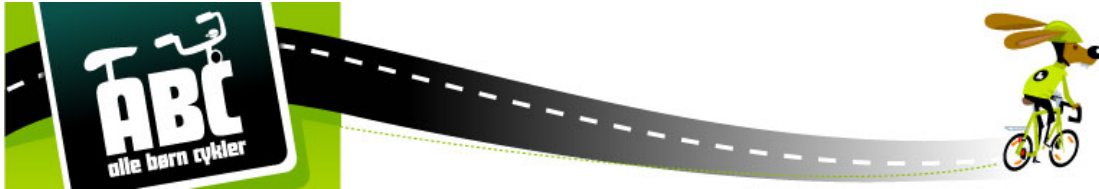
Overvågningerne og registreringerne vil komme til at indgå som en del af kommunens Friluftskort. Skulle din klasse finde utrolig mange tegn på, at naturen virkelig har ændret sig, så er der også mulighed for i samarbejde med Naturhistorisk Museum i Århus og TV Midt-Vest, at klassen laver en specialudgave af Naturriget, som vil blive vist på tv.

Undervisningsforløbet underbygges af et kursus for lærerne.

Alle børn cykler (0. – 10. klasse)

Vær med i den kommunale og landsdækkende konkurrence, med mulighed for at blive den skole, der har flest cyklende børn og unge til skolen. På skolernes klimahjemmeside kan du løbende se hvor mange ton CO₂ vi har sparet. Skolekampagnen henvender sig til alle skoleklasser fra 0. - 10. klasse Og til lærerne. www.abc-abc.dk

Grøn Inspirationsdag, afholdes på Landsskuepladsen ved Messecenter Herning og sætter fokus på børn, klima og miljø. Dagen har tidligere været et yndet udflugtsmål for daginstitutioner, dagpleje og fritidshjemsbørn. I perioden ønsker vi også at invitere skolerne til at være med til Grøn Inspirationsdag. Ved deltagelse forpligtiger klassen sig til at komme med en konkret aktivitet, udstilling eller leg, der fortæller noget om, hvordan i har arbejdet med klima i undervisningen. Jeres stand skal gerne være med til at fortælle kommunens andre klasser, hvordan i, på en sjov måde, kan arbejde med klima i undervisningen. Grøn Inspirationsdag indgår som led i et samarbejde der kaldes for Dogme 2000 – her har en række kommuner, her i blandt Herning, givet hinanden håndslag på at være frontkæmpere for et bedre miljø.

Få klimavenskabs klasse i Kyoto

Ønsker du at inddrage klimaundervisningen i engelsk, så har du nu muligheden for at få en klimavenskabsklasse i Kyoto eller i et af de andre lande, hvor Eco-Schools indgår i Grønt Flag projekter. Kom i direkte kontakt med børn i andre lande og hør, hvad de gør i deres hverdag for at ændre på klimaforandringerne. Eller få en snak med nogle af de børn der allerede nu har mærket en forskel i deres hverdag.

Hvad er CO₂? (3. – 6. klasse)

Hvorfor har det så stor betydning, at der kommer mere ud i luften af det? Hvor kommer det fra? Får det nogen betydning for mig? Hvad kan vi gøre ved det? Der er mange spørgsmål.

På Løvbakke Naturskole kan eleverne få besvaret nogle af spørgsmålene. Eleverne vil også kunne arbejde med solvarme, solfanger, solovn, vindenergi, og selv lave strøm.

Med elmålere kan de måle hvor meget strøm en masse elektriske apparater bruger. De får opgaver med hjem, som senere klassevis skal besvares via mail til naturskolen. Det drejer sig om deres eget forbrug af el på værelset. Forløbet varer min. 4 timer.

Du kan allerede nu bestille et forløb hos naturvejleder Kristen Sneftrup på skaks@herning.dk eller mobil: 2067 4151.

Europaskoven – et skovrejsningsprojekt (0. – 10. klasse)

Europaskoven er et skovrejsningsprojekt, der vil etablere forskellige skovetyper i et område nær Lind. Her kan I som klasse være med til at plante den sydeuropæiske eller nordeuropæiske skov.

Der er også mulighed for, at I som klasse kan være med til at plante træer og skovarealer i andre dele af kommunen. Ved skovrejsningsprojekterne kan I gøre en aktivindsats for klimaproblematikken samtidig med at I får en skovområde nær jer, som vil kunne bruges til udeskole og udeundervisning.

Skovrejsningsprojektet kan underbygges af www.skoven-i-skolen.dk og undervisningsmaterialet 'Den Levende Skov' fra Forum for Miljøundervisning'.

Herning Museum - en rejse tilbage i tiden (3. – 6. klasse)

Vi undersøger CO₂-udledningen fra Jægerstenalderen, over Jernalderen til hedebonden og Herning-familien i dag. Derudover vil der være mulighed for at se den spændende film om Poul La Cour's forsøgsmøller fra 1897.

Ring og bestil tid hos museumsinspektør Søren Toftgaard Poulsen på tlf.: 4032 4353.

KLIMAFORSØG

Afprøv 9 klimaforsøg fra www.test-o-teket.dk

Her kan du få inspiration til:

Svævende æg (om golfstrømmen)

Et fantastisk trick med vand (om golfstrømmen)

Teste drivhuseffekten (om refleksion)

Brug hovedet – brug låget (Om energieffektivitet)

Svævende sæbebobler (om hvad CO₂ er og kan)

Global opvarmning på dit køkkenbord (hvordan virker drivhuseffekten?)

Varme og koldt lys (om energieffektivitet)

Is og vandstand (når isen smelter)

Pust en ballon op med kemi (om hvad CO₂ er)

2. Grønne skoler

Grønt Flag – Grøn Skole

Materialet, der er udarbejdet til at erhverve Grønt Flag, er meget velegnet til arbejde med klima – og ressource spørgsmål. Ud over de områder det tidligere har været muligt at arbejde med, (vand-energi-affald-natur-klimaforandringer) er der nu flere på vej. (hverdagens kemi-transport-forbrug og handel-friluftsliv-aktuel miljøtema) I alt 10 temaer, hvor skolerne udvælger temaer i 2009/2010 og 2010/2011, der er relateret til klimaproblematikken.

Det er også muligt at arbejde med mange temaer på en gang, således at klasserne kan vælge deres eget. I samme år kan ex. første klasse arbejde med vand, mens 9. klasse beskæftiger sig med klimaforandringer. På den måde kan alle klassetrin på skolen samme år arbejde på at

erhverve Grønt Flag. Undervisningsmaterialet lægger i høj grad op til, at eleverne arbejder aktivt med løsning af lokale og virkelige problemer. Globale problemer kan der også arbejdes med. Projektet er knyttet op på Eco-Schools, der i Europa har 300.000 elever, der arbejder efter de samme kriterier. De kan udveksle deres ideer og projekter hurtigt over nettet. Det giver det internationale aspekt. Materialerne er gennemarbejdede, og på deres hjemmeside bliver der opdateret med yderligere forslag til arbejdsmåder og indhold.

Arbejdet med Grønt Flags materialer vil give et højt fagligt niveau i undervisningen.

En række krav fra Grønt Flags sekretariat sikrer dette. Indrapportering skal godkendes.

STS-Toyota bakker op omkring Grønt Flag, og de vil være med til at promovere projektet.

Miljømærkning af nyt byggeri og formidling heraf:

Vi opfordrer kommunen til miljømærkning af alt nybyggeri i kommunen. Hermed menes privat, erhvervsmæssigt og offentligt byggeri.

Kommunens visioner på området skal være offentligt tilgængelige og der udarbejdes undervisningsmateriale i forbindelse hermed. Et kæmpeprojekt som f.eks. Futopia 7400 vil være oplagt at lave miljøundervisning på, da det igennem mange år vil være en kilde til inspiration til undervisning i miljøemner. Ungdomsbyggeriet ved HIH, Nye Tjørring Skole kunne også være gode eksempler.

3. Vidensdeling

På nettet ligger der en masse viden og forslag til undervisning om klima. For at skabe et overblik over mulighederne, og derved spare tid for underviserne, udarbejdes en vidensdatabase. Herfra kan undervisere i Herning Kommune hurtigt skaffe sig den viden de har brug for.

Besøgssteder

Genbrugspladser, centralrenseanlæg, Herning Værket, Knudmoseværket, vandforsyninger, landbrug, erhvervsvirksomheder og biogasanlæg er gode besøgssteder, når der arbejdes med klima og ressourcer.

BrintDemonstratoriet kan du se en lang række brintteknologiske produkter, såsom CHP-anlæg (lille kraftvarmeværk til f.eks. parcelhuse), brintpiller, nødstrømsanlæg, minielektrolyse og brændselceller. Alle har i vores Demonstratorium mulighed for at se, at brintprodukterne faktisk eksisterer og virker. Udover demonstration af brinten i vores hverdag vil der også være mulighed for at lave kapløb med Demonstratoriets brintdrevne minibiler.

Besøg Aulum Mølle

Vi rejser ca. 100 år tilbage i tiden og bestige Aulum Mølle. Her er der mulighed for at indtage den historiske stemning med kværne og valsemaskiner på kværnloftet, stjernehjul på stjnehjulsloftet samt nyde udsigten og det imponerende bygningsværk på hat-loftet.

Ring og aftal tid hos: Villy Bach på tlf.: 9747 2191.

Besøg Kibæk Varmeværk og/ eller Kibæk Mølle

Kibæk Varmeværk er med sit biobrændsel et af landets mest CO₂-neutrale varmeværker. Et varmeværk der er et foregangsværk for resten af Danmark ved både at være total CO₂ neutral og kun udsender ¼ af den mængde partikler, som miljøkravene giver tilladelse til. På et besøg i Kibæk Varmeværk bliver der mulighed for at høre mere om den måde, der produceres varme på med røgrænsning, høj varmeudnyttelse mv.

Rind og aftal tid hos Aage Christensen på tlf.: 9719 1720.

Ressourcepersoner

For at sikre fagligt og pædagogiske dygtige guider ved rundvisninger på besøgsstederne, er der taget kontakt til Visit Hernings Guidekorps. Her er målet at få tilknyttet en række guider, der kan sikre, at klasserne får undervisningsrelateret besøg. Guiderne klædes på til stederne ved fælles temadag.

Udstillinger

Klimavidner" - WWF Verdensnaturfunds udstilling.

Hvad betyder klimaforandringerne for de mennesker og dyr, som bliver berørt af dem? Hvordan bliver deres liv forandret, og hvordan tilpasser de sig det uforudsigelige vejr? I WWF Verdensnaturfunds udstilling "Klimavidner", fortæller en række klimavidner i ord og billeder, hvordan deres liv er blevet forandret pga. klimaforandringer.

Klimakaravanen

I forbindelse med den landsdækkende Klimakaravane er lavet en udstilling, som kan være med til at underbygge forsøg og emner i den lokale klimakaravane.

4. Synlighed

Hjemmeside:

Der opbygges en fælles kommunal hjemmeside, hvor alle miljøtiltag synliggøres.

I skoledelen kan man følge med i daglige undervisningsforløb, konkurrencerne, messer, udstillinger, miljøtiltag som f.eks. "Grønt Flag", hvor de enkelte skolers anstrengelser for at leve op til kravene kan følges. Herudover giver det skolerne mulighed for at markedsføre de miljørelaterede projekter i klasserne i en stor og meningsfyldt sammenhæng.

Specialnummer af Herning Folkeblad – dele af materialet udarbejdes af eleverne.

Der arbejdes på at få Herning Folkeblad til at lave et tillæg flere gange i perioden, inkl. et opstarts "Klimatillæg" når "projektet", skydes i gang. Artiklerne kunne indeholde alt indenfor klimaemnet, globalt og lokalt.

- Temaside, hvor forskellige skoler besøges, og deres arbejde dokumenteres gennem avisen.
- Der kunne også laves et tillæg, hvor det er eleverne der skriver artiklerne mm. Kunne omhandle alle emner inden for klimaemnet.
- Artikler om forskellige klimaproblematikker
  - Transport
  - Byggeri
  - Energi i hjemmet
  - Energi i virksomheder
  - Affald

Børnenes Folketing - Klimatopmøde for børn

Som en del af kommunens deltagelse i Dogme samarbejde, arbejdes der på at lave et klimatopmøde for børn i København og Herning. Her er tanken, at skoler fra alle Dogme-kommuner skal deltage, hvilket også lokalt vil give skoleleverne i Herning mulighed for at give deres besyv med til, hvilke tiltag de syntes skal sættes i gang, for at være på forkant med fremtidens klimaproblemer.

Udstillinger i kulturcentre

I samarbejde med en række af kommunens fritids- og kulturcentre, biblioteker mv. udstiller kommunens skoler løbende en række af de projekter de udarbejder i løbet af perioden. Udstillingerne kommer til at indgå som en integreret del af kulturcentrenes øvrige arrangementer.

Der kunne også udstilles på

- På torve, i indkøbscentre
- Udstillinger af elevarbejder fra "Intern Skolekonkurrence" midt i bybilledet.
- Udstillingen flytter mellem Kibæk, Vildbjerg og Aulum på centrale steder.
- Kan også bruges som vandredstillinger på de pædagogiske læringscentre (PLC).

5. Opkvalificering af lærer

Klimalærere skal fungere som kontaktpersoner mellem Klimaudvalget og de enkelte skoler. Derudover er lærerne den lokale initiativtager, der er med til at koordinere, formidle og indsamle mulighederne i visionen for klimaundervisningen. Fælles information, vidensdeling og sparring 1 – 2 gange årligt skal være med til at sikre en fortsat dynamik.

Kurser

H2Logic og HIRC laver kurser, der sikrer, at brint kommer til at indgå som en central del i undervisningen. Her sættes fokus på fremtiden brintsamfund, konkrete tiltag i Herning, udnyttelsen af brint og hvordan det kan formidles i undervisningen. Kurset kan anvendes til både mellemtrinnet og overbygningen. Herudover medfølger udstyr, materialer samt faghæfter til alle byens skoler.

Friluftsrådet, der blandt flere står bag Grønt Flag, laver oplæg til Grønt Flag, så klimalærerne og skolerne er klædt bedre på til dette arbejde.

CFU laver fælles oplæg og introduktion for lærere, så de er fagligt funderet når skolerne får besøg af Klimakaravanen.

Herning Museum tilbyder kurser der kan være med til at give en historisk og global vinkel på klimaproblematikken. Her perspektiveres Herning-familiens hverdag over tid til nutidige lande på kloden.

Naturhistorisk Museum laver praktiske kursus forløb til lærerne, der giver dem redskaber til overvågning og registrering af naturen. Med henblik på projektet 'Børn filmer Naturen' i samarbejde med TV Midt Vests naturprogram Naturriget.

Mediehuset Herning Folkeblad afholder et par tre timers kurser der kan være med til at give børnene de rette redskaber til udarbejdelse af Særtillæget af Herning Folkeblad. Her sættes fokus på opbygning af artikler samt fotografering.

6. Tværgående samarbejde

Klimaundervisningen vil også være med til at sikre tværgående samarbejde med videns- og erhvervsvirksomheder lokalt og regionalt. Her er på nuværende tidspunkt indgået aftaler med H2Logic, HIRC, Toyota, Herning Kongrescenter, Naturhistorisk Museum, Løvbakke Naturskole, Herning Museum, Textilforum, AU-HIH og WWF – Verdensnaturfonden.

Derudover kunne der indgås samarbejde med følgende virksomheder og videnscentre

Mulige samarbejdspartnere

Landbrugsskolen i Hammerum

Foulum

DTU

Friland - halmhuse, 0-energihuse mv.
Messecenter Herning
Dansk Byggeri
Danfoss Universe
Eksperimentariet
Grundfos
Silkeborg og Nørre Nisum Seminarium
Tangeværket – Elmuseet
Energitjenesten Vestjylland
Dansk Røde Kors

Her kunne der laves aftaler om udarbejdelse af emner, der kunne bruges i undervisningen om de aspekter, der findes i påvirkningen af klimaet nu og gennem historien. Dels at medvirke til udstillinger mv.

Klimatorium Herning

Klimanetværk Herning, MCH koncernen og 2. semesters Business Development Engineers BDE-studerende er for tiden i gang med at ide udvikle et Klimatorium i tilknytning til MCH koncernens projekt 'Hedens Colosseum'. Et eksperimentarium der i sin ide fase også indtænker skoler, børn og unge som en naturlig målgruppe. Her er eksperimenter, laboratorier, forskning, vidensformidling samt oplevelsesøkonomi centrale elementer.